

Na kuli Turnac opet vidikovac

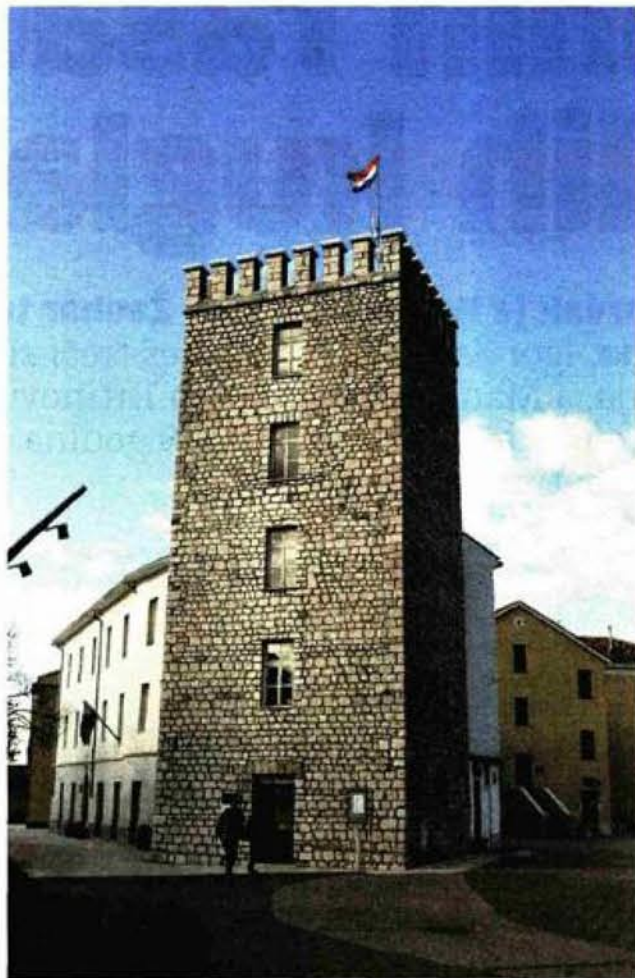
U sklopu zajedničkog projekta Narodnog muzeja i galerije i Grada Novog Vinodolskog, započela je **sanacija kule Turnac (Kvadrac) kojom će se obnoviti to zaštićeno kulturno dobro i omogućiti njegova valorizacija. Vrijednost radova je oko pola milijuna kuna**

Anto RAVLIĆ

NOVI VINODOLSKI ▶▶ Za počela je sanacija kule Turnac (Kvadrac) u Novom Vinodolskom. Radi se o zajedničkom projektu Narodnog muzeja i galerije Novi Vinodolski i Grada Novog Vinodolskog kojim će se obnoviti novljansko zaštićeno kulturno dobro. Vrijednost radova je oko pola milijuna kuna. Obnovu su financira Ministarstvo kulture s 300 tisuća kuna. Sredstva su dobivena kroz Poziv za predlaganje javnih potreba u kulturi za 2016. godinu – Program zaštite i očuvanja nepokretnih kulturnih dobara. Za razliku se pobrinuo Grad Novi Vinodolski. Radovi će obuhvatiti sanaciju krova radi sprečavanja devastacije objekta i očuvanja muzejske građe, sanaciju unutarnjeg stepeništa radi stvaranja nove atraktivne ponude za turiste te sanaciju prostorija koje nisu u upotrebi u svrhu proširenje prostora za izložbu postojećih predmeta. S obzirom da se radi o radovima na zaštićenom kulturnom dobru, za intervencije je bilo potrebno

PRVOTNI IZGLED

Krovu kule vratit će se njegov prvotni izgled, odnosno onaj za koji postoji najstarija dokumentirana fotografija iz 19. stoljeća

Vidikovac će otvoriti pogled na Novi Vinodolski iz dosad nepristupačne perspektive

odobrenje nadležnog Konzervatorskog odjela.

Povijesno mjesto

Na zahtjev Konzervatorskog odjela u Rijeci, krovu kule vratit će se njegov prvotni izgled, odnosno onaj za kojeg postoji najstarija dokumentirana fotografija iz 19. stoljeća. Po završetku sanacije kula će dobiti vidikovac i otvoriti turistima pogled na

Novi Vinodolski iz dosad nepristupačne perspektive.

Kula je dio Frankopanškog kaštela sagrađenog na uzvisini iznad ušća Suhe Ričine u vrijeme vladavine knezova s otoka Krka, odnosno Frankopana u 13. stoljeću. Njegove zidine u svom višestoljetnom postojanju kriju brojne znane i neznanne priče. Mjesto je to sabiranja

predstavnik devet vinodolskih gradova i donošenja poznatog Vinodolskog zakona 1288. godine. Mjesto je to gdje se vladalo – upravljalo gradom, stanovalo, zatvaralo (zatvor), učilo (škola).

Godine 1615. evidentirano je rušenje i pregradivanje, nakon napada Mlečana. Slomom Frankopana i Zrinskih mijenjaju se gospodari i započinje propadanje kaštela. Najprije zbog nezainteresiranosti carskog povjerenstva, a zatim i 1750. godine nakon potresa. Godine 1761. oštećene dijelove ruši Trgovinsko nadleštvo Austrijskog primorja, i to dvije kule na sjevernom krilu. Krajem 19. stoljeća ruši se okrugla kula Rundel. Godine 1911. preuređuje se jugoistočno krilo kaštela, a 1923. se krenulo u još jednu veću obnovu.

Vlaga otjerala muzej

Kula Kvadrac ili Turnac najsačuvanija je i dominira centrom grada. Visoka je 18 metara i uz prizemlje ima četiri kata. U svojoj dugoj prošlosti kula dijeli sudbinu cijelog kaštela, sve obnove i promjene, iako u manjoj mjeri. Danas se na kuli nalaze veći prozori koji su zamijenili nekadašnje uske i male. Godine 1893. probijena su vanjska vrata, izgrađuje se krunište.

U prvi kat kule Turnac ulazi se s prvog kata kaštela na kojem je smještena gradska uprava, u drugi kat s drugog kata kaštela. Na treći i četvrti kat te današnji vidikovac dolazi se stepenicama s drugog kata. Od 1972. godine u prostoru drugog kata jugoistočnog krila kaštela i kuli Turnac (drugi, treći i četvrti kat) smješta se novljanski muzej sa svojim stalnim postavom. Na vrhu kule nalazio se panoramski dalekozor. Hodnike i prostorije krasili su brojni muzejski eksponati. Osamdesetih godina prostor kule morao se isprazniti od eksponata zbog vlage i od tada se ne koristi za izlaganje, a već više od deset godina ne koristi se niti vidikovac. Uredjenje kule otvorit će novu mogućnost i ideje, a konačni odgovor što će se naći u kuli ovisit će i o odluci kakvu će namjenu dobiti kuća Mažuranića koja se sljedeće godine vraća gradu.

Maketu kaštela iz 13. stoljeća izradili članovi povijesne grupe OŠ Ivana Mažuranića